

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/741/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5914204290
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5914204290.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa - Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická č. 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, proti odporcovi - Y. T., nar. X.X.XXXX, bytom gen. M. U. č. XX/XX, C., o zaplatenie sumy 1.305,21 eur i s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 9C/65/2014-33 zo dňa 16.6.2014 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v časti výroku zamietnutia návrhu navrhovateľa ohľadne sumy 411,45 eur s 8,75% úrokom z omeškania ročne od 24.6.2013 do zaplatenia, ako aj vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania a v rozsahu tohto zrušenia v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vo zvyšnej časti výroku, v ktorej okresný súd návrh navrhovateľa zamietol rozsudok p o t v r d z u j e .

N e d o t ý k a sa ďalšieho výroku rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd vyhovel čiastočne návrhu navrhovateľa a odporcovi uložil povinnosť (titulom skutočnej škody) zaplatiť navrhovateľovi sumu 793,76 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 793,76 eur od 24.6.2013 až do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku. Vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol (ohľadne uplatnených úrokov, poplatkov, skutočnej škody v sume 100 eur a príslušenstva označených nárokov).

Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že odporca rozsudkom Okresného súdu Ružomberok č.k. 1T/28/2013-82 zo dňa 24.6.2013 (právoplatným a vykonateľným dňa 24.6.2013) bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí, alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona a prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, keď sa zmocnil úverovej karty svojho otca, vydávajúc sa za neho, telefonicky požiadal dňa 20.10.2012 navrhovateľa o revolvingový úver, ktorý bol dňa 20.10.2012 na meno jeho otca Y. T. schválený pod č. 6209278377. Odporca po doručení PIN kódu k predmetnej úverovej karte bez vedomia svojho otca Y. T. z karty pre vlastnú potrebu vybral v období od 20.10.2012 do 9.11.2012 v Ružomberku sumu 640 eur, úverovou kartou zaplatil za tovar v hodnote 253,76 eur, čím spôsobil navrhovateľovi škodu vo výške 893,76 eur. Navrhovateľa súd v trestnom konaní s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

V aktuálne prebiehajúcim konaní o náhradu škody súd za preukázané vyhodnotil čerpanie úveru odporcom v celkovej sume 893,76 eur, z uvedenej sumy odporca navrhovateľovi uhradil dňa 16.11.2012 sumu 100 eur.

Okresný súd právne vec posúdil podľa § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 563, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a titulom skutočnej škody za dôvodný uznal uplatnený nárok v sume 793,73 eur. Ide o výšku skutočnej škody, ktorú navrhovateľ spôsobil svojim protiprávnym konaním odporcovi. Navrhovateľom uplatnený nárok na úroky a poplatky titulom tzv. ušlého zisku hodnotí súd za nedôvodný, bol názoru, že ak by nedošlo k vzniku škodovej udalosti, nemohol by navrhovateľ očakávať žiadny majetkový prospech a rozhodne by nedošlo k zväčšeniu jeho majetku, ktoré by mohlo byť kvalifikované ako ušlý zisk. Pripustenie opačného záveru by malo za následok, že v prípade takéhoto protiprávneho konania by poškodenému vznikol nárok na zaplatenie tých istých plnení, ako by to bolo v prípade uzatvorenia platného právneho úkonu. Podľa názoru súdu, by navrhovateľovi vznikol nárok na ušlý zisk zodpovedajúci výške príslušenstva poskytnutého úveru iba v prípade, ak by v konaní preukázal, že uzatvorením predmetnej úverovej zmluvy s odporcom mu bolo znemožnené uzatvorenie obdobnej, resp. rovnakej úverovej zmluvy s iným záujemcom, z ktorej by mohol očakávať rovnaký, alebo obdobný výnos. Uvedené však navrhovateľ v konaní nielenže nepreukázal, ale ani netvrdil.

Úroky z omeškania zo sumy 793,76 eur priznal súd navrhovateľovi od 24.6.2013 (odporca mal vedomosť o nároku na náhradu škody zo strany navrhovateľa už dňa 12.3.2013) vo výške 8,75 % podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. navrhovateľovi trovy konania súd nepriznal, pretože tento prevažne úspešný účastník si ich náhradu neuplatnil a zo spisu mu žiadne trovy nevyplynuli.

Proti rozsudku okresného súdu, čo do zamietajúcej časti návrhu vo zvyšku, podal odvolanie navrhovateľ. Argumentoval prioritne tým, že ako obchodná spoločnosť poskytuje širokú škálu úverových produktov za účelom zisku, medzi ktoré patrí aj spotrebiteľský úver. Nebyť protiprávneho konania škodcu, mohol dôvodne očakávať rozmnoženie svojho majetku ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu. On odporcovi požičal sumu 893,76 eur a dôvodne očakával (na základe zmluvne dohodnutého úroku, a nie na základe škodovej udalosti, ktorá bola preukázaná rozsudkom 1T/28/2013), že dôjde k zväčšeniu jeho majetku o sumu 411,45 eur. Poukazoval na závery rozhodnutia NS SR v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo 319/2008 z 28.4.2010, v zmysle týchto záverov „ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je to u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu. Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť isté, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti)“.

Namietal argumentáciu súdu, že on má tvrdiť a preukázať skutočnosť, že „uzatvorením predmetnej úverovej zmluvy mu bolo znemožnené uzatvorenie obdobnej, resp. rovnakej úverovej zmluvy s iným záujemcom“. Ak on požičal peniaze osobe A, tak tie isté peniaze už nemohol požičať osobe B, t.j. on má znemožnené uzatvorenie obdobnej zmluvy s iným záujemcom. Ide o skutočnosť všeobecne známu s ohľadom na § 121 O.s.p. a túto všeobecne známu skutočnosť nepovažoval za nutné tvrdiť a dokazovať.

Namietal ďalej, že odôvodnenie rozhodnutia nezodpovedá požiadavkám ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., nebolo naplnené jeho právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia totiž musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania (odvolateľ poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (v rozhodnutí Ruiz Torija C. Španielsko z 9.12.1994, séria A, a iné), ďalej na rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR v tejto otázke napr. v rozhodnutí IV.ÚS 115/03, III. ÚS 119/03. Dodal, že okresný súd počas celého konania ani len nevyslovil predbežný právny názor o tom, ako chce právne posúdiť predmetnú časť zamietnutej žaloby.

Domáhal sa preto zmeny rozsudku okresného súdu v napadnutej časti a žiadal priznať celú žalovanú sumu.

Odporca písomné vyjadrenie k odvolaniu nepredložil.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal na to oprávnený účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v

rozsahu danom v § 212 ods. 1 O.s.p. a aplikáciou postupu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 a § 214 ods. 2 O.s.p. (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) potvrdil rozsudok okresného súdu v časti zamietnutia žaloby o 100 eur i s príslušenstvom. Vo zvyšku zamietnutia návrhu ako i v súvisiacom výroku o trovách prvostupňového konania rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodov daných podľa § 221 ods.1 písm. f),h) O.s.p. Nedotýkal sa výroku, ktorý odvolaním napadnutý nebol.

Nielen z tvrdení navrhovateľa, ale aj z obsahu pripojeného spisu OS Ružomberok 1T/28/2013 je jednoznačné, že odporca protiprávnym konaním spôsobil navrhovateľovi škodu v celkovej sume 893,76 eur. Dokazovanie preukázalo dôvodnosť návrhu na náhradu škody titulom tzv. skutočnej škody od odporcu i podľa názoru odvolacieho súdu v sume 793,76 eur a v tejto časti okresný súd i s príslúchajúcim príslušenstvom návrhu navrhovateľa vyhovel; tento výrok odvolaním navrhovateľa napadnutý nebol, preto sa ho krajský súd ani nedotýkal.

Bolo opodstatnené zamietnutie návrhu ohľadne uplatnenej skutočnej škody v sume 100 eur (i príslušenstva), pretože odporca ešte pred začatím konania zaplatil navrhovateľovi túto sumu.

Navrhovateľ okrem skutočnej škody si uplatnil od odporcu i nárok na tzv. ušlý zisk. Krajský súd za opodstatnené vyhodnotil odvolanie navrhovateľa smerujúce do zamietnutia návrhu v časti ušlého zisku, keď sa nestotožnil v tejto časti s prijatým záverom okresného súdu.

V súdnej veci navrhovateľ skutkové vymedzenie žaloby, ako aj nárok viaže k hmotnoprávnemu titulu - náhrada škody. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Označené ustanovenie umožňuje uhradiť poškodenému (okrem skutočnej škody) aj to, čo mu ušlo (ušlý zisk). Podstatou ušlého zisku je ujma vyjadriteľná v peniazoch spočívajúca v tom, že poškodený v dôsledku škodovej udalosti nedosiahne rozmnoženie majetkových hodnôt, ktoré sa dalo očakávať pri pravidelnom chode veci (t.j. keby nebolo došlo k vzniku škody).

Správne argumentuje odvolateľ tým, že v prípade riadneho chodu svojej činnosti (riadne uzatvorenej úverovej zmluvy), teda pri pravidelnom chode veci mohol z označenej sumy mať aj tzv. výnos (titulom úrokov z úveru). Odporca protiprávne užíval a nakladal s finančnými prostriedkami navrhovateľa, ten v postavení peňažnej inštitúcie pri pravidelnom chode vecí z označených požičaných finančných prostriedkov mohol mať iný výnos, v dôsledku protiprávneho konania odporcu však mu bolo znemožnené s finančnými prostriedkami nakladať tak, ako keby bol nakladal pri pravidelnom chode veci. Navyše, finančné prostriedky v sume 893,76 eur mohol požičať iným spotrebiteľom za úrok v zákonnej prípustnej výške.

Protiprávnym konaním odporcu bolo navrhovateľovi znemožnené svoj majetok zväčšiť v rámci podnikateľskej činnosti, odporca navrhovateľovi škodu spôsobil „úmyselne“, podľa názoru odvolacieho súdu poškodil navrhovateľa minimálne o úrok z úveru v zákonnej prípustnej výške, čo mohol navrhovateľ pri pravidelnom chode veci, t.j. požičaní finančnej sumy 893,76 eur (nebyť protiprávneho konania odporcu) dosiahnuť a dôvodne očakávať, avšak v dôsledku protiprávneho konania o tento očakávaný výnos prišiel.

Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ má právo na ušlý zisk v takej sume, aká suma titulom úrokov z poskytnutého úveru (zo sumy 893,76 eur) by mu pripadla pri rešpektovaní spotrebiteľskej ochrany z uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy s odporcom, ktorá však z dôvodu protiprávneho konania realizovaná nebola.

Skutkové zistenia súdu prvého stupňa (pre neúplnosť a nedostatok dôvodov) neumožňujú vykonať odvolací prieskum najmä, či navrhovateľom požadovaná suma ušlého zisku titulom úrokov a poplatkov vo výške 411,45 eur je uplatňovaná v akceptovateľnom rozsahu a vo výške zákonom prípustnej.

Ako bezprostredne súvisiaci výrok o náhrade trov konania bolo nutné zrušiť rozsudok okresného súdu i v tomto výroku.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne o trovách celého konania (vrátane tohto odvolacieho konania).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e** .